

คำนำ

เอกสารเล่มนี้จัดทำขึ้น เพื่อรายงานผลการพัฒนาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เรื่อง วัฒนธรรมจีนและชุมชนบ้านห้วยกระบอก บูรณาการการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถกิจพิทยาคม ซึ่งจัดอยู่ในด้าน 1 โรงเรียน 1 Soft Power โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ และควรค่าแก่การที่คนรุ่นหลัง จะสืบทอดและรักษาวัฒนธรรมดังกล่าวไม่ว่าจะเป็น 1) อาหาร (Food) 2) ภาพยนตร์และวิดีโอ (Film) 3) การออกแบบแฟชั่นไทย (Fashion) ได้แก่ เครื่องแต่งกายของชาวจีนและ 4) ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย (Fighting) ได้แก่ การเชิดสิงโตจีนและ 5) เทศกาลประเพณี (Festival) ได้แก่ งานประเพณีประจำปีเจ้าพ่อสามภุมหา ซึ่งโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถกิจพิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในชุมชน เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องราวต่าง ๆ ของบ้านห้วยกระบอกและชาวจีนและ จึงกำหนดให้วัฒนธรรมจีนและชุมชน บ้านห้วยกระบอกเป็น Soft Power ด้านการเรียนรู้ของโรงเรียน

ขอขอบคุณ คณะครูและบุคลากรทุกคนที่เสียสละ ทูมเทร่างกายและแรงใจ ร่วมมือพัฒนางานจนประสบความสำเร็จด้วยดีตลอดมา

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานการดำเนินการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	1
1 ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	1
2 จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	2
3 ขั้นตอนการดำเนินการ	2
4 ผลการดำเนินงาน / ประโยชน์ที่ได้รับ	3
4.1 สำหรับผู้เรียน	3
4.2 สำหรับครูผู้สอน	3
4.3 สำหรับชุมชน	4
5 ปัจจัยความสำเร็จ	4
5.1 ปัจจัยภายใน	4
5.2 ปัจจัยภายนอก	4
6 บทเรียนที่ได้รับ	5
7 การเผยแพร่ / การได้รับการยอมรับ / รางวัลที่ได้รับ	5
8 ภาคผนวก	6

การจัดทำผลงาน / นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน วัฒนธรรมจีนและชุมชนบ้านห้วยกระบอก บูรณาการการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคม

ด้าน 1 โรงเรียน 1 Soft Power

- วิถีคนดี : มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- มีคุณธรรมนำชีวิต : มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม
- หนึ่งในนักเรียน หนึ่งอาชีพ : มีงานทำ - มีอาชีพ
- จิตอาสาด้วยหัวใจ : การเป็นพลเมืองดี

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคม

ขนาดโรงเรียน

- ขนาดใหญ่
- ขนาดกลาง
- ขนาดเล็ก

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

โทรศัพท์ 032-291252 โทรสาร 032-291252 อีเมล -

แบบรายงานการดำเนินการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ประเภทของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ : 1 โรงเรียน 1 Soft Power

ชื่อวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) : วัฒนธรรมจีนและชุมชนบ้านห้วยกระบอก บูรณาการการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคม

โรงเรียน กรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคม สหวิทยาเขต ราชบุรี 5

ชื่อ - สกุล ผู้บริหารสถานศึกษา นางจันทร์ เรือนทองดี

จำนวนครูทั้งหมด 50 คน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,038 คน

1.ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

บ้านห้วยกระบอก ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เป็นชุมชนคนไทยเชื้อสายจีน และ ชื่อหมู่บ้านห้วยกระบอกมีปรากฏในนิราศพระแท่นดงรัง (ในสมัยรัชกาลที่ 2) และบันทึกอยู่ในพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง เรื่องระยะทางเสด็จประพาสไทรโยค ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทรงพระราชนิพนธ์ไว้เมื่อคราวเสด็จประพาสไทรโยค จากหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ พบว่ามีการเสด็จผ่านเส้นทางนี้ อย่างน้อยสองครั้ง คือ การเสด็จประพาสน้ำตกไทรโยค และนมัสการพระแท่น-ดงรัง เมื่อปี พ.ศ. 2431 และ พ.ศ. 2452 พระองค์ได้เสด็จกลับมาทางบ้านห้วยกระบอก ผ่านทางลำห้วยยาง (ท่าสาร-บางปลา เส้นเดิม ภายหลังมีการสร้างประตูน้ำและตัดลำห้วยใหม่) เพื่อออกไปทางแม่น้ำท่าจีนเข้าสู่คลองมหาสวัสดิ์ ท่านได้ทรงประทับแรมที่บ้านห้วยกระบอก บริเวณวัดศาลาตั้งปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2486 หลวงสิทธิเทพการได้นำเอาคนจีนต่างด้าวเข้ามาอยู่อาศัยในห้วยกระบอก โดยขออนุญาตจากทางราชการ อย่างถูกต้อง พร้อมเปิดให้เช่าที่และรับซื้อผลผลิตชาวจีนดังกล่าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนแคะ อาศัยอยู่จนมีลูกหลานสืบต่อมาถึงปัจจุบันนี้

โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคมตั้งอยู่ในชุมชนห้วยกระบอก ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยมีวัฒนธรรมจีนแคะ (ฮากกา) และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ และควรค่าแก่การที่คนรุ่นหลังจะสืบทอดและรักษาวัฒนธรรมดังกล่าวไม่ว่าจะเป็น 1) อาหาร (Food) 2) ภาพยนตร์และวิดิทัศน์ (Film) 3) การออกแบบแฟชั่นไทย (Fashion) ได้แก่ เครื่องแต่งกายของชาวจีนแคะ 4) ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย (Fighting) ได้แก่ การเชิดสิงโตจีนแคะ (ฮากกา) และ 5) เทศกาลประเพณี (Festival) ได้แก่ งานประเพณีประจำปีเจ้าพ่อสามภุษา ซึ่งกระบวนการสร้างความตระหนักถึงคุณค่า ความเข้าใจที่มาของวัฒนธรรมจีนแคะ (ฮากกา) แต่ละด้านอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการรักษา สืบสาน เผยแพร่วัฒนธรรมชุมชน ต้องผ่านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างความหมายให้กับผู้เรียนและทำให้ผู้เรียน เกิดองค์ความรู้ได้อย่างแท้จริงด้วยตนเอง อันเกิดจากความร่วมมือของชุมชน ประชาชนชุมชน ภาคีเครือข่าย และพันธมิตรทางการศึกษา ประกอบกับการที่ รมว.ศษ.ได้ฝากให้ สพฐ.ไปดำเนินการเรื่อง Soft Power ซึ่งเป็น ข้อสั่งการจากนายกรัฐมนตรี ที่

ต้องการให้นวัตกรรมหรือวัฒนธรรมไทยได้ผงาดในเวทีโลก โดยขอให้ สพฐ. นำครูที่เป็นปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาเป็นต้นแบบให้เด็กได้เรียนรู้ รวมถึงการนำเอกลักษณ์การเล่นพื้นบ้าน ของไทยให้เด็กได้เข้าถึงและต่อยอดวัฒนธรรมของชุมชนตนเองได้ สพฐ.จะนำเรื่องดังกล่าวมาขับเคลื่อนและเติมเต็มเรื่อง Soft Power ให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน โรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในชุมชน เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องราวต่าง ๆ ของบ้านห้วยกระบอกและชาวจีนแคะ จึงกำหนดให้วัฒนธรรมจีนแคะชุมชนบ้านห้วยกระบอกเป็น Soft Power ด้านการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมศึกษาเรียนรู้ผ่านปราชญ์ด้านต่าง ๆ ในชุมชน ด้วยการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นกระบวนการการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ เช่น กิจกรรมการสืบค้นด้วยตนเองของนักเรียน กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) ฯลฯ เพื่อบูรณาการการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจในระดับหนึ่ง จึงเสนอวัฒนธรรมจีนแคะชุมชนบ้านห้วยกระบอก เป็น Soft Power ของโรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 2.1.1 เพื่อบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนและปราชญ์ท้องถิ่นเป็นฐาน
- 2.1.2 เพื่อส่งเสริมการนำเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนสู่การเป็น Soft Power

2.2 เป้าหมาย

2.2.1 เชิงปริมาณ

- 1) ครูและผู้บริหารโรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม จำนวน 50 คน
- 2) นักเรียนโรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม จำนวน 1,038 คน

2.2.2 เชิงคุณภาพ

- 1) นักเรียนโรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมจีนแคะชุมชนบ้านห้วยกระบอก โดยใช้ชุมชนและปราชญ์ท้องถิ่นเป็นฐาน
- 2) โรงเรียนส่งเสริมการนำเอกลักษณ์และวัฒนธรรมจีนแคะชุมชนบ้านห้วยกระบอกสู่การเป็น Soft Power

3. ขั้นตอนการดำเนินการ

- 3.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม พ.ศ.2565
- 3.2 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยเพิ่มเนื้อหาด้านการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและ Soft Power กับหลักสูตรโรงเรียนนรรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม พ.ศ.2566
- 3.3 ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและ Soft Power
- 3.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและ Soft Power
- 3.5 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้
- 3.6 วัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 3.7 จัดกิจกรรมแสดงและเผยแพร่ผลงานนักเรียน

4. ผลการดำเนินงาน / ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 สำหรับผู้เรียน

- ด้านองค์ความรู้ : องค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) ตามความสนใจของผู้เรียนทั้งด้าน 1) อาหาร (Food) 2) ภาพยนตร์และวิดิทัศน์ (Film) 3) การออกแบบแฟชั่นไทย (Fashion) 4) ศิลปะ การป้องกันตัวแบบไทย (Fighting) และ 5) เทศกาลประเพณีไทย (Festival) โดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน ปรชาญ์ชุมชน มีการสืบค้นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในศูนย์การเรียนรู้ Learning Center

- ด้านทักษะ : ผู้เรียนเกิดทักษะและสมรรถนะสำคัญทั้งความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทักษะการทำงานเป็นทีม เกิดความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิด ข้ามวัฒนธรรม ผ่านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project-based Learning) บูรณาการกับรายวิชา IS และหลักสูตรท้องถิ่น โดยชุมชน ภาควิชา และ พันธมิตรทางการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

- ด้านคุณลักษณะ : 1) ซื่อสัตย์สุจริต 2) มีวินัย 3) ใฝ่เรียนรู้ 4) อยู่อย่างพอเพียง 5) มุ่งมั่นในการทำงาน 6) รักความเป็นไทย 7) มีจิตสาธารณะ 8) ความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคมใน ฐานะพลเมือง โดยมีส่วนร่วมในการส่งเสริม รักษา เผยแพร่และต่อยอดวัฒนธรรมชาวจีนและ (ฮากกา) ร่วมกับชุมชน ภาควิชา และ พันธมิตรทางการศึกษา

4.2 สำหรับครูผู้สอน

- ด้านความรู้และทักษะ : เกิดองค์ความรู้เชิงประจักษ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน ภาควิชา และ พันธมิตรทางการศึกษา

- ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ : ปรากฏผลงานเชิงประจักษ์จากการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centric Learning) โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project-based Learning) เป็นผลให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) และสามารถต่อยอดองค์ความรู้สู่การสร้างชิ้นงาน/ผลงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการรักษา เผยแพร่และต่อยอดวัฒนธรรมชาวจีนและ (ฮากกา) ซึ่งครูสามารถเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับผู้อื่นทั้งเพื่อนร่วมวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การประกวดผลงานของครูผู้สอน การเป็น ครูแกนนำสู่การเป็นวิทยากร และการประเมินเพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ

4.3 สำหรับชุมชน

- ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน: เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน หน่วยงานท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ปรชาญ์ชุมชน และภาควิชา และ พันธมิตรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) ให้กับผู้เรียน และเกิดการสืบสานวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) จากรุ่นสู่รุ่น และความเข้มแข็งของวัฒนธรรมชุมชน

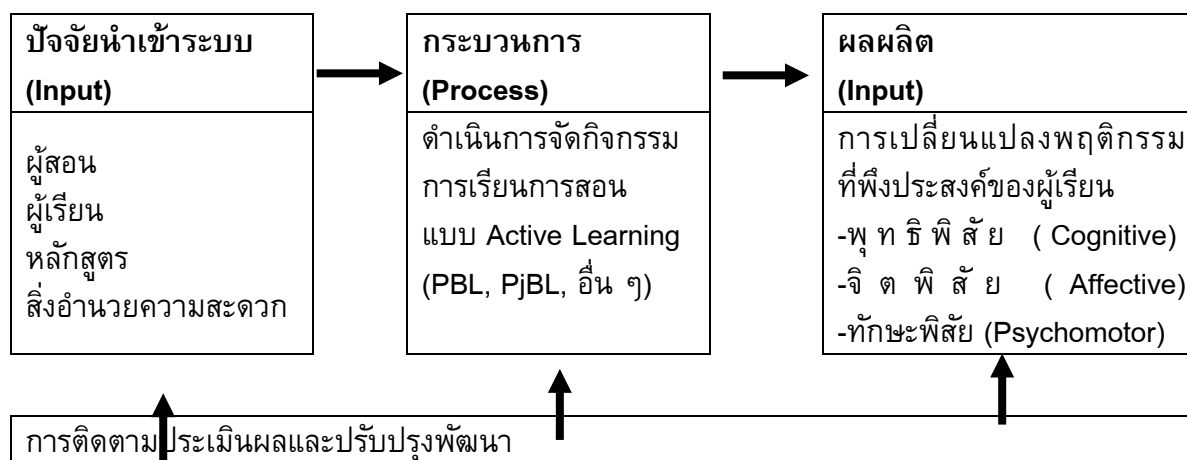
- ด้านภูมิปัญญาชุมชน : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ และขยายผล วิทยาการ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและ (ฮากกา) โดยความร่วมมือของนักเรียน ครู ชุมชน ภาควิชา และ พันธมิตรทางการศึกษา โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project-based Learning)

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ปัจจัยภายใน

5.1.1 การดำเนินงานได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

5.1.2 โรงเรียนมีกระบวนการดำเนินที่เป็นระบบด้วยวิธี ดังแผนภาพ

5.1.3 นักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือกับกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างดี

5.1.4 ครูและผู้บริหารดำเนินงานที่เกี่ยวข้องด้วยความเสียสละและทุ่มเท

5.2 ปัจจัยภายนอก

5.2.1 ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนอย่างดี

5.2.2 ประชาชนทุกคนถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยความเต็มใจ ไม่ปกปิดข้อมูล

5.2.3 ชุมชนจัดกิจกรรมถนนคนเดิน ทำให้นักเรียนมีพื้นที่แสดงและเผยแพร่ผลงาน

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 นักเรียนโรงเรียนกรับใหญ่ของกุศลกิจพิทยาคม ได้เรียนรู้วัฒนธรรมจีนและชุมชนบ้านห้วยกระบอก โดยใช้ชุมชนและประเพณีท้องถิ่นเป็นฐาน

6.2 โรงเรียนได้มีส่วนส่งเสริมการนำเอกลักษณ์และวัฒนธรรมจีนและชุมชนบ้านห้วยกระบอกสู่การเป็น Soft Power

7. การเผยแพร่ / การได้รับการยอมรับ / รางวัลที่ได้รับ

7.1 โรงเรียนเผยแพร่วัฒนธรรมจีนและชุมชนบ้านห้วยกระบอกผ่านการเรียนรู้และแสดงผลงานของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน

7.2 นักเรียนได้รับการฝึกหัดการเชิดสิงโตจีนและ ร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมจีนและ จนได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมรายการ ฟันใจเมือง ณ เขาวราช กรุงเทพมหานคร

7.3 นำความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาหารมาต่อยอดเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ประจำปี 2565 จนได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ในกิจกรรมการประกวดโครงการอาชีพระดับชั้น ม.4 - ม.6

7.4 นำความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการแสดงมาต่อยอดเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันศิลปหัตถกรรม
นักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ประจำปี 2565 จนได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน ในกิจกรรมการแข่งขัน
ระบำมาตรฐาน
ระดับชั้น ม.4 - ม.6

ภาคผนวก

หลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการเข้ากับท้องถิ่น

การบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและ SOFT POWER
กับหลักสูตรสถานศึกษา

ชุมชนหัวกระบอก จังหวัดราชบุรี

1. เทศกาลจีนแฉะ

2. อิทธิพลทางภาษา

3. การละเล่นการเชิดสิงโต

4. อาหารประจำถิ่น

ตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ท 2.1 ข 4-6 / 4 : ผลิตงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่างๆ
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ค. 1.2 ม.5/1 ใช้จึงถิ่นและกราฟของฟังก์ชันอธิบายสถานการณ์ที่กำหนด

ศึกษาดูงานแหล่งเรียนภายในชุมชน

ศึกษาดูงาน

แหล่งเรียน

ภายในชุมชน

ศึกษาเรียนรู้อาหารท้องถิ่น

เข้าร่วมการ
ศิลปะหัตถกรรม

แข่งขัน
นักเรียน

เข้าร่วมการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน

นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน

นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันตรุษจีนชุมชนจีนและ คุ้มกระบอง

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันตรุษจีนชุมชนจีนแคะ ห้วยกระบอก

เข้าร่วมกิจกรรมรายการ ฟันใจเมือง ณ เยาวราช กรุงเทพมหานคร

เข้าร่วมกิจกรรมรายการ ฟื้นใจเมือง ณ เยาวราช กรุงเทพมหานคร

